

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 2003-2004

11 maart 2004

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR ONDERWIJS, VORMING EN WETENSCHAPSBELEID

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van het deeltijds kunstonderwijs en de beleidsplannen ter zake

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalexamens over de grondige kennis van de verplichte tweede taal Frans

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fietsvergoeding in het onderwijs

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over hoogbegaafde kinderen die het zesde leerjaar lager onderwijs overslaan

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende in het buitengewoon secundair onderwijs – opleidingsvorm 3

Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid

Donderdag 11 maart 2004

VOORZITTER : De heer Gilbert Vanleenhove

– *De interpellatie wordt gehouden om 15.43 uur.*

Interpellatie van de heer Luc Martens tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van het deeltijds kunstonderwijs en de beleidsplannen ter zake

De voorzitter : Aan de orde is de interpellatie van de heer Martens tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de toekomst van het deeltijds kunstonderwijs en de beleidsplannen ter zake.

De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, enkele weken geleden hebben we een rapport van het Rekenhof gelezen over het deeltijds kunstonderwijs. Het is een interessant werkstuk, dat goed werd toegelicht. Op basis van het rapport hebben we een beter zicht gekregen op een aantal aspecten van het deeltijds kunstonderwijs, de naleving van normen en voorwaarden en de effecten op het onderwijsaanbod.

Het rapport bevatte ook een aantal interessante reflecties over het recht op onderwijs, de vrijheid van onderwijs en het gelijkheidsbeginsel. Het Rekenhof stelt vast dat die niet in hun volle betekenis worden nageleefd, en dat er nog werk aan de winkel is.

Een van de opvallende eindconclusies is : 'De decretale basis voor de organisatie, financiering en subsidiëring van het deeltijds kunstonderwijs is te beperkt en vaak onduidelijk. Voor de vaststelling van de rationalisatie- en programmienorm ontbreekt zij zelfs volledig. De normen zijn overigens aan evaluatie toe.'

Als we kijken naar de toestand op het terrein, stellen we vast dat sinds het invoeren van de programmatienormen er geen nieuwe instellingen tot stand zijn gekomen. In gemeenten met een aanbod is er een beduidend hogere participatie dan in gemeenten zonder aanbod. Het is echt belangrijk om te zorgen voor een maximale dekking en dienstverlening over het hele grondgebied.

Voor zover we er zicht op kunnen hebben, blijkt uit de studie van de heer Christiaens dat de gemeenten een zeer grote inspanning leveren om dit onderwijs financieel mogelijk te maken, zowel voor de werking als de infrastructuur. De inspanningen van de gemeenten worden ook steeds groter.

Mevrouw de minister, in welk stadium bevinden zich uw initiatieven om tot een aangepaste wetgeving te komen ? Is er een nieuw model in ontwikkeling ? Komt u met die nieuwe aanpak tegemoet aan de punten van kritiek over het te beperkt implementeren en realiseren van het recht op onderwijs, de vrijheid van onderwijs en het gelijkheidsbeginsel ? Wat zullen de consequenties zijn voor de financiering, subsidiëring en organisatie van het deeltijds kunstonderwijs ? Zullen we komen tot een duidelijke, decretale basis ? Hoe kunnen we zorgen voor een meer evenwichtige, gespreide participatie aan het DKO ? Er zijn ook een aantal kansarme en allochtone minderjarigen die betrokken moeten worden. Er lopen al een aantal projecten, deels in het kader van het gelijkheidsbeleid, deels vanuit een andere invalshoek.

Er is een toenemende klacht dat te veel inspanningen afgewenteld worden op de gemeenten. Ik verwijs onder meer naar de problematiek van de infrastructuur, waarbij gemeenten zien dat hun dossiers niet worden gehonoreerd. Mevrouw de minister, hoe ziet u een meer billijke verdeling ?

Het verbaast me dat een rapport van september 2001 nooit aan het parlement is overgemaakt. Het

Martens

is ergens in een schuif blijven zitten, bij de minister of een medewerker, en men vond het niet nuttig om dit boven te halen. Ik heb het rapport wel in handen gekregen, maar de betrokkenen zeggen dat ik niet mag zeggen van wie ik het heb ontvangen. Ook bij de studie over de objectiveerbare verschillen hebben we dit meegemaakt. Toen moesten we ook iemand zoeken die ons informatie kon geven over het rapport. Dit is nu ook het geval. Het is een rapport dat in het parlement besproken moet worden. Het verbaast me dat dit niet spontaan aan het parlement is bezorgd. Waarom? Wanneer zal dit wel gebeuren? Of zal het helemaal niet gebeuren?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, enkele jaren geleden werd reeds een uitgebreide oefening gemaakt over de aanpassing van de DKO-regelgeving aan nieuwe, onder andere modulaire, trajecten. In een verder gevorderde fase werd deze oefening stopgezet, omdat er geen eensgezindheid was over de te volgen pistes.

De komende maanden zal de administratie, in overleg met het veld, knelpunten uit de verschillende onderdelen van de regelgeving verzamelen, bestuderen en in kaart brengen.

Na grondig onderzoek van de volledige DKO-regelgeving zal in het begin van de volgende legislatuur een nieuw, beter model worden uitgewerkt, waarin zowel de leerlingen als het personeel van deze unieke onderwijsvorm zich nog beter kunnen terugvinden. Uiteraard zal bij het uitwerken van een nieuwe regelgeving en het daaraan voorafgaande onderzoek rekening worden gehouden met de opmerkingen en de aanbevelingen van het Rekenhof. Ik heb dat enkele weken geleden trouwens reeds gezegd.

Wat de naleving van de grondwettelijke onderwijsbepalingen betreft, wijs ik er opnieuw op dat de reële problemen waarmee het deeltijds kunstonderwijs te kampen heeft – en die het Rekenhof inderdaad aankaartte – al te gemakkelijk worden opgeblazen tot grondwettelijke proporties. Het deeltijds kunstonderwijs heeft, onder meer omdat het niet gebonden is aan de leerplicht, een geheel eigen karakter. Vanuit een strikte lezing van de grondwetsartikelen kan men aanvoeren dat het deeltijds kunstonderwijs deze artikelen niet op dezelfde doorgedreven manier invult als het leerplichton-

derwijs. Hieruit concluderen dat het deeltijds kunstonderwijs strijdig is met de Grondwet of geen volwaardige onderwijsvorm is, lijkt me echter wel wat overdreven.

Zoals ik in mijn reactie op het rapport van het Rekenhof reeds heb gezegd, moet een nieuw decreet over het deeltijds kunstonderwijs gebaseerd zijn op een maatschappelijke behoefte. Het moet een antwoord bieden op vragen en noden van de leerlingen van vandaag en morgen. Het is bijgevolg absoluut noodzakelijk het veld te betrekken bij het concipiëren van een decretale basis. Uiteraard zal dit tijdrovende proces moeten uitmonden in een coherente, vlot leesbare en toepasbare juridische tekst, waarin de essentiële aangelegenheden van dit onderwijs worden vastgelegd.

Mijnheer Martens, u hebt het in uw vraag over de ook volgens u waardevolle doelstelling om de participatie van kansarme en allochtone minderjarigen te verhogen. Deze doelstelling vindt haar uitwerking in de vele succesvolle projecten voor kunstinitiatie die naast een verhoogde deelname aan het DKO ook de culturele verscheidenheid in Vlaanderen in de verf zetten. Daarnaast zorgen de projecten voor muzische vorming en navorming, die eveneens een groot succes hebben, voor een grotere aanwezigheid van kunst en cultuur in de klassen van het basisonderwijs. Het is dan ook logisch dat steeds meer jonge kinderen de smaak van het DKO te pakken krijgen.

Verder lopen er in heel wat academies originele experimenten die een nieuw doelpubliek bereiken. Met het oog op een nieuwe regelgeving zullen deze experimenten en projecten worden geëvalueerd en, na een positieve beoordeling, eventueel in de nieuwe regelgeving worden opgenomen.

Wat de evenwichtige regionale spreiding van de participatie betreft, zullen de volgende beleidsverantwoordelijken moeten nagaan hoe de programmatie- en rationalisatienormen kunnen worden aangepast om de 'blinde vlekken' van het DKO-aanbod in Vlaanderen verder op te vullen.

Volgens het door u aangehaalde rapport 'Gemeentelijke financiering van het deeltijds kunstonderwijs in Vlaanderen: een vergelijkende en beleidsgerichte studie' leveren de gemeenten een financiële inspanning van ongeveer 31 percent, terwijl de hogere overheid 66,5 percent van de middelen betaalt. Dit gemeentelijke percentage kan groot lijken in vergelijking met dat van het leerplichtonderwijs, dat een heel ander karakter heeft dan het deeltijds kunstonderwijs. We mogen echter niet

Vanderpoorten

vergeten dat de Vlaamse overheid de voorbije jaren heel wat gemeentelijke initiatieven inzake kunstonderwijs heeft overgenomen en bijgevolg de volledige financiering van deze initiatieven door de gemeenten zeer sterk heeft gereduceerd. Er is bijgevolg de voorbije jaren zeker werk gemaakt van wat u 'een meer billijke verdeling' tussen de Vlaamse en de lokale overheden noemt.

U suggereert dat het onderzoek van die gemeentelijke financiering een sterk onderbouwde basis kan vormen voor een 'meer billijke verdeling' van de financiële en andere inspanningen tussen de lokale en de Vlaamse overheden. Het eindrapport van dit onderzoek werd wel degelijk onderzocht en resulteert in enkele interessante conclusies. Het onderzoek moest echter een te ruime opdracht vervullen in een te korte tijdspanne. De opdracht had trouwens niet als opzet de enig zaligmakende oplossing uit te werken. Het is dus absoluut niet mijn bedoeling de resultaten van dit onderzoek te negeren of zelfs achter te houden, zoals u lijkt te suggereren. Het eindrapport werd bij mijn weten niet online gepubliceerd. Wel is op het internet een samenvattend artikel van professor Christiaens van de Universiteit Gent te vinden, onder meer op de website van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten.

Mijnheer de voorzitter, zowel de resultaten van de studie als de conclusies van het verslag van het Rekenhof en de evaluaties van de experimenten die aan de gang zijn, worden gebundeld. Die bundel moet leiden tot een nieuw decreet.

Steden en gemeenten hebben een aantal terechte vragen gesteld over personeelsmateries. Ik vind het zelf een erg boeiende materie. We hebben echter keuzes moeten maken. Sommigen verwijten ons dat we te veel zaken hebben aangepakt. Deeltijds kunstonderwijs was niet een van de prioritaire zaken. Ik ben er wel van overtuigd dat er bij het begin van de volgende legislatuur werk moet worden gemaakt van een nieuw decreet inzake het deeltijds kunstonderwijs. Daarbij moet worden gesteund op alle onderzoeken, verslagen en evaluaties van de afgelopen jaren.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. U geeft zelf op het einde van het antwoord aan dat het deeltijds kunstonderwijs duidelijk geen prioriteit was.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer Martens, dat heb ik niet gezegd. Ik heb gezegd dat een nieuw decreet op het deeltijds kunstonderwijs niet dé prioriteit was. Dit wil niet zeggen dat we er geen aandacht aan hebben besteed of dat het deeltijds kunstonderwijs in het algemeen geen prioriteit was.

De heer Luc Martens : Mevrouw de minister, zo bedoelde ik het ook. Ik stel wel vast dat, zoals zo vaak, nogal wat aandacht gaat naar het projectmatige aspect en naar wat ad hoc kan worden georganiseerd. We zijn nu aan het eind van een legislatuur, maar het deeltijds kunstonderwijs kan in elk geval niet het gevoel hebben dat de problemen door u terdege werden aangepakt.

We houden een pleidooi voor een betere samenwerking tussen het deeltijds kunstonderwijs en het gewoon onderwijs. Dit heeft wel consequenties voor de algemene financiering en organisatorische, statutaire benadering. Een en ander is pas mogelijk als er eenzelfde gewicht aan wordt gegeven.

Het klopt dat er een samenvatting is verschenen van het eindrapport bij de VVSG. Uit mijn contacten bij de VVSG concludeer ik echter dat ook die mensen zich blijven afvragen waarom de studie in haar geheel niet beschikbaar is gesteld. Ik blijf bij mijn vraag om deze studie aan het parlement over te maken.

U zegt dat heel wat projecten overgenomen zijn door de Vlaamse overheid. Welke projecten zijn dat ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik kan die niet allemaal opnoemen. Ik geef u twee voorbeelden. Vooraleer we zijn begonnen met onze projecten omtrent de integratie van personen met een handicap in het deeltijds kunstonderwijs, waren er enkele scholen die er op een beperkte schaal mee werkten. We hebben dit uitgebreid en meer mogelijk gemaakt.

Sommige scholen voor deeltijds kunstonderwijs werkten al samen met het basisonderwijs met de bedoeling kinderen die het deeltijds kunstonderwijs niet kennen, er toch warm voor te maken. De leerkrachten kwamen toelichting geven in de scholen. Hieruit zijn de projecten muzische vorming ontstaan in het kader van de navorming. Ik zal u de lijst van academies die hierbij waren betrokken, overmaken.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Brigitte Grouwels tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalexamens over de grondige kennis van de verplichte tweede taal Frans

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van mevrouw Grouwels tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de taalexamens over de grondige kennis van de verplichte tweede taal Frans.

Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de taalwet van 1963 stipuleert dat in de Brusselse Nederlandstalige basisscholen vanaf het derde leerjaar Frans moet worden onderwezen door een onderwijzer die het bewijs heeft geleverd van zijn grondige kennis van deze taal. Ook onderwijzers van de Nederlandstalige lagere scholen in de Vlaamse taalgrens- en faciliteitengemeenten moeten een dergelijk bewijs kunnen voorleggen.

De kandidaten moeten in het bezit zijn van het diploma van onderwijzer, voor ze zich kunnen inschrijven voor het taalexamen. Afgestudeerde onderwijzers kunnen zich tijdens hun eerste werkjaar voor 31 maart opgeven voor de proef. Ze worden echter pas in de loop van hun tweede werkjaar opgeroepen om effectief deel te nemen aan het examen. Indien ze niet slagen, kunnen ze pas tijdens het volgend schooljaar opnieuw deelnemen aan het taalexamen.

Dit laatste geval vormt een probleem inzake de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur. Onderwijzers komen daarvoor in aanmerking als ze gespreid over minstens drie schooljaren, 720 dagen dienstanciënniteit hebben. Van de 720 dagen moeten ze er minstens 600 effectief gepresteerd hebben. Dat wil zeggen dat een onderwijzer die niet slaagt voor het taalexamen en moet herkansen -en dat gebeurt soms twee of meer keren – in principe prioritair wordt voor hij het getuigschrift van grondige kennis tweede taal heeft behaald.

Brusselse scholen willen zeker het kwaliteitslabel behouden en leraars verplichten deel te nemen aan het taalexamen. Dat is niet vanzelfsprekend aangezien er in Brussel reeds een lerarentekort heerst. Scholen ondervinden bij sollicitaties dat leraars uitwijken naar de scholen in de Brusselse Rand, met uitzondering van de taalgrens- en faciliteitengemeenten, precies om het taalexamen te vermijden.

Mevrouw de minister, bent u op de hoogte van het probleem waarmee de inrichtende machten te kampen hebben inzake de tijdelijke aanstelling van doorlopende duur ? Wat zult u ondernemen om te zorgen dat deze zorg voor de scholen verdwijnt ? Waarom verloopt er zoveel tijd tussen het moment van inschrijving en het moment dat de kandidaten opgeroepen worden om het taalexamen af te leggen ? Is er geen efficiëntere organisatie van die taalexamens mogelijk ?

Waarom kan een onderwijzer die niet slaagt voor het taalexamen, geen herkansing krijgen tijdens hetzelfde schooljaar ? Overweegt u om de voorbereiding tot het taalexamen dat de grondige kennis van het Frans moet aantonen, te integreren in de lerarenopleiding ? Men zou bijvoorbeeld kunnen starten in de Brusselse hogescholen, maar het zou goed zijn dat het overal gebeurt want men weet nooit of een leerkracht ooit in Brussel les zal geven. Of overweegt u ten minste om de inschrijving voor de taalexamens open te stellen voor de laatstejaarsstudenten van de lerarenopleiding om tijd te winnen ?

Hoeveel percent van de onderwijzers die deelnemen aan het taalexamen Frans slagen bij een eerste deelname ? Hoeveel keer neemt een onderwijzer gemiddeld aan dit examen deel ? Kan men uit die cijfers afleiden dat het taalexamen een te hoge moeilijkheidsgraad heeft ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mevrouw Grouwels, ik ben uiteraard op de hoogte van deze personeelsproblematiek in Brussel. Het arbeidsmarkt-rapport brengt alle aspecten hiervan duidelijk in kaart. Ik beschouw het dan ook als mijn opdracht om deze problematiek aandachtig op te volgen.

Er bestaat niet altijd een direct verband tussen het bezit van het getuigschrift van de grondige kennis van de tweede taal Frans en de aanstelling van een personeelslid in de Brusselse scholen. In de decreten rechtspositie van 27 maart 1991 zijn geen specifieke bepalingen opgenomen met betrekking tot de aanwerving van leerkrachten in deze scholen.

Wel is het naleven van de taalwetgeving zowel een algemene voorwaarde voor de tijdelijke aanstelling als een subsidiëringsvoorwaarde. Als gevolg hiervan moeten enkel en alleen de personeelsleden die ook effectief de lestijden tweede taal Frans onderwijzen en die worden aangesteld in de Brusselse scholen en in de Vlaamse taalgrens-gemeenten, in

Vanderpoorten

het bezit zijn van het getuigschrift grondige kennis van de tweede taal Frans in het lager onderwijs. Voor alle andere lestijden, met inbegrip van de niet-verplichte lestijden Frans, is dit getuigschrift geen decretale vereiste.

Een schoolbestuur heeft bovendien de mogelijkheid om het onderricht van de verplichte lestijden tweede taal Frans dusdanig te organiseren, dat het vak gegeven wordt door één of door een beperkt aantal leerkrachten die wel in het bezit zijn van het getuigschrift. Dat Brusselse scholen leerkrachten verplichten deel te nemen aan het taalexamen om het desbetreffende getuigschrift te behalen, berust dan ook op hun persoonlijk initiatief.

Er is een geijkte procedure en een bijbehorend tijdsplan. De kandidaten kunnen zich ieder jaar inschrijven tot eind maart. De oproep hiertoe verschijnt in het Belgisch Staatsblad van januari. Het secretariaat 'taalexamens' dat alle inschrijvingen ontvangt – ook van kandidaten die aan andere taalexamens willen deelnemen – kijkt de inschrijvingen op volledigheid na en stuurt die door naar de secretarissen van de respectieve afdelingen van de taalexamencommissie.

Na ontvangst van de inschrijvingen kan de secretaris van de afdeling zijn werkzaamheden aanvatten. In de beginfase zal die de voorzitter en de leden contacteren om een datum vast te leggen waarop de leden voor het eerst bijeenkomen om de tekst van de schriftelijke proef en de verdere werkzaamheden van de commissie vast te leggen. Meestal komen de leden in de loop van de maand juni samen met de bedoeling de werkzaamheden onmiddellijk na de grote vakantie aan te vatten. De afdeling tweede taal Frans telt ieder jaar een honderdtal kandidaten. Vooral het afnemen van de didactische proef neemt heel wat tijd in beslag. Doorgaans komt de helft van de kandidaten vóór eind december en de andere helft na 1 januari aan bod, zodat het geheel van de examenverrichtingen tegen eind februari is afgerond.

Wat de efficiëntere organisatie van de taalexamens betreft, wijs ik u erop dat de taalregelgeving in de gemeenten met een bijzonder statuut en dus ook de procedure van deze taalexamens, nog steeds een federale bevoegdheid is. De federale wetgever zou de inschrijvingsperiode kunnen vervroegen naar eind oktober, zodat de examenverrichtingen in de loop van datzelfde schooljaar kunnen worden beëindigd. Dit is enerzijds voordelig voor de personeelsleden die in september in het onderwijs star-

ten, maar anderzijds nadelig voor degenen die pas na januari een onderwijsopdracht krijgen. Dit verklaart waarom het einde van de inschrijvingstermijn wordt vastgesteld op 31 maart. Het examen tweede taal Frans wordt slechts éénmaal per jaar georganiseerd en er is geen mogelijkheid tot herkansing. Organisatorisch is het ondoenbaar om in eenzelfde jaar twee sessies te houden.

De taalexamencommissie die uit acht afdelingen bestaat, wordt om de 2 jaar vernieuwd. Per afdeling moeten naast de voorzitter, die een magistraat is, vier effectieve en acht plaatsvervangende leden worden aangeduid. Gezien het groot aantal leden, is de samenstelling van de commissie geen sinecure. Om de namen van leden te bekomen worden de koepels van de inrichtende machten aangeschreven. Naargelang de afdeling waarin de leden moeten zetelen, oefenen ze het ambt van onderwijzer, GLSO of GHSO leraar Nederlands of lector Nederlands aan een hogeschool uit.

De afdeling 'grondige kennis tweede taal Frans' wordt bemand door enerzijds lectoren van een hogeschool en anderzijds directies van Brusselse Nederlandstalige basisscholen. Omwille van het groot aantal kandidaten wordt de afdeling 'grondige kennis verplichte tweede taal Frans in het lager onderwijs' opgesplitst in twee groepen, zodat voor de samenstelling van die afdeling acht effectieve leden en zestien plaatsvervaarders moeten worden gevonden.

U kunt begrijpen dat het geen sinecure is om data te vinden waarop de examens plaatsvinden die ook voor de leden van de commissie mogelijk zijn opdat de commissie rechtsgeldig zou zijn samengesteld. Ten slotte kunnen we ons de vraag stellen of het aangewezen is dat een kandidaat zich binnen een jaar tweemaal voor hetzelfde examen aanbiedt. Indien hij een eerste maal niet slaagt, zal het hem wellicht niet lukken om op zo'n korte termijn de vastgestelde tekorten weg te werken.

Ik heb niet de intentie de voorbereiding tot het taalexamen te integreren in de opleidingsprogramma's van de lerarenopleiding lager onderwijs. De hogescholen bepalen immers autonoom het opleidingsprogramma. Laatstejaarsstudenten mogen zich nu reeds inschrijven voor taalexamens. Wel worden ze verzocht om een afschrift van hun diploma aan het secretariaat te bezorgen van zodra ze er in het bezit van zijn.

Per examenzittijd neemt van het aantal kandidaten ongeveer 60 procent een eerste keer deel, 20 procent een tweede keer, 12 procent een derde keer en

Vanderpoorten

enkelen een vierde keer. Tijdens de jongste examensessie hebben 69 kandidaten een eerste keer aan het examen deelgenomen waarvan er 18 zijn geslaagd. Dat is iets meer dan 26 procent. Het percentage geslaagden is de jongste jaren gedaald, wat te maken zou hebben met de afnemende kennis van het Frans en de hoedanigheid van de kandidaten. Naar verluidt eisen de directies van de Brusselse basisscholen dat hun personeel, inclusief de kleuterleidsters, het getuigschrift over de grondige kennis van de verplichte tweede taal Frans behaalt.

Het examen tweede taal Frans bestaat uit een schriftelijk en mondeling gedeelte. Het schriftelijk gedeelte omvat een dictee en een lesvoorbereiding over het thema dat in het dictee aan bod komt. Het dictee zelf komt uit een handboek tweede taal voor de lagere school. Het mondeling gedeelte bestaat uit een conversatieproef waarbij voornamelijk de taalbeheersing wordt beoordeeld, en een didactische proef. Die laatste proef houdt in dat de kandidaat gedurende 25 minuten een vooraf voorbereide les moet geven waarvan het lesonderwerp enkele weken op voorhand wordt meegedeeld. Dit examen test dus de schriftelijke en mondelinge kennis van de Franse taal en simuleert een reële klassituatie of lesopdracht.

Over de moeilijkheidsgraad van het examen kan ik mij niet uitspreken. Ik ben wel van mening dat de didactische proef het essentiële onderdeel van het examen is omdat net die het meest de werkelijke onderwijsopdracht benadert. Het lijkt me belangrijk dat de kandidaten op dat onderdeel goed scoren, te meer daar de lessen Frans die vanaf het derde leerjaar verplicht zijn in de Brusselse scholen, volledig in het Frans worden gegeven en de klassen er veelal bevolkt worden door kinderen uit tweetalige of zelfs eentalige Franse gezinnen.

Ik spreek me niet uit over de inhoud van de examens en over de moeilijkheidsgraad. Ik ben het wel met u eens dat het een lange procedure is. Dit is een federale materie, maar ik wil proberen dit te laten herbekijken.

De voorzitter : Mevrouw Grouwels heeft het woord.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is nu duidelijk hoe alles in elkaar zit.

Het gaat echter om een federale materie in die zin dat men ook verplicht is vanaf het derde leerjaar

Frans te onderwijzen in het Nederlandstalig onderwijs, maar het organiseren van de examens is toch een Vlaamse bevoegdheid ? Bent u zelf niet verantwoordelijk voor de organisatie van die examens ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Dat is een federale materie.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Welke federale minister is daar dan voor bevoegd ?

Minister Marleen Vanderpoorten : Ik was bereid terzake een schrijven te richten aan de bevoegde minister, maar ik moet eerst weten wie die bevoegde minister is. Tijdens de vorige uitgave van de federale regering hebben we een aantal contacten gehad over taalwetgeving. Dat is de jongste tijd echter niet meer gebeurd. Ik zal de nodige informatie inwinnen over hoe die organisatie precies gebeurt.

Mevrouw Brigitte Grouwels : Ik ben het met u eens dat het aangewezen is dat scholen een leerkracht Frans aanstellen om de Franse lessen te geven. Kleine scholen hebben echter niet de mogelijkheid een extra leerkracht aan te stellen of daar extra uren voor uit te trekken.

Minister Marleen Vanderpoorten : Er zijn wel leerkrachten die deze lessen liever geven en zich daar beter in thuis voelen. In veel scholen wordt het uurrooster van de leerkrachten zo flexibel toegepast dat aan die bepaalde leerkracht die opdracht kan worden gegeven. Naargelang de samenstelling van het leerkrachtenteam is dat al dan niet mogelijk.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jan Roegiers tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fietsvergoeding in het onderwijs

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Roegiers tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de fietsvergoeding in het onderwijs.

De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, in het onderwijs bestaat, net zoals bij verschillende overheidsdiensten en privé-bedrijven, een fietsvergoeding voor het woon-werkverkeer.

In de praktijk wordt het begrip woon-werktraject door de scholen echter bijzonder eng geïnterpreteerd. Meestal verstaat men onder het woon-werktraject één keer de afgelegde weg van huis naar school en één keer van school naar huis, en dit enkel op dagen dat de leerkracht effectief lesgeeft. Deze interpretatie veroorzaakt echter onduidelikheden en problemen. Ik zal er een aantal opsommen en u terzake een aantal vragen stellen.

Een leerkracht die 's middags thuis gaat eten, zou in principe vier ritten kunnen inbrengen. Dit wordt niet geaccepteerd door de scholen omwille van de huidige invulling van het begrip woon-werktraject. Als het enkel om het begrip werk gaat, wordt de invulling nog strikter. Leerkrachten worden immers ook tijdens vakantieperiodes op school verwacht voor allerlei personeelsvergaderingen, inschrijvingsdagen, overleg en het in orde brengen van de klas. Hiervoor krijgen ze geen woon-werkvergoeding in de vorm van een fietsvergoeding omdat het gaat om vakantiedagen. De leerkrachten moeten die dagen echter wel verplicht werken en dus het woon-werktraject afleggen.

– *De heer Dirk De Cock treedt als voorzitter op.*

Dezelfde redenering geldt voor permanenties. Aangezien leerkrachten niet effectief lesgeven op permanentiedagen, krijgen ze geen fietsvergoeding. Ook avondvergaderingen zijn volgens de scholen geen werk. Voor dienstverplaatsingen rijst een bijkomend probleem. Als de leerkrachten hiervoor al een fietsvergoeding krijgen, is die niet fiscaal vrijgesteld zoals de fietsvergoeding voor het woon-werktraject.

In essentie komt het hierop neer : werken en de verplaatsing naar dat werk wordt te eng geïnterpreteerd door de scholen. Het lijkt me daarom wenselijk de invulling van een aantal begrippen uit te klaren.

Mevrouw de minister, hoe zit het nu precies met de regelgeving over een fietsvergoeding in het onderwijs ? Zijn alle scholen op de hoogte van deze regeling ? Als dat zo is, zult u dan aandringen op een wat eenduidigere interpretatie ? Als dat niet zo is, bent u dan van plan een brief te richten aan de scholen waarin u hen wijst op de regelgeving terza-

ke om de eenvormigheid en de rechtszekerheid te vergroten ?

Bent u op de hoogte van de enge interpretatie die scholen geven aan dat woon-werktraject ? Is het niet wenselijk die te verruimen zodat meer leerkrachten – en door hun voorbeeldfunctie wellicht ook meer leerlingen – zouden kiezen voor de fiets ? Deelt u mijn mening dat het begrip werk in de ruime betekenis van het woord moet worden toegepast en dat ook avondvergaderingen, permanentiedagen en verplichte werkdagen tijdens de vakanties in aanmerking moeten komen voor het verkrijgen van een fietsvergoeding ? Bent u van plan ook dienstverplaatsingen in het systeem van fietsvergoedingen op te nemen ?

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Ik sluit me aan bij de vraag van de heer Roegiers omdat ik die terecht vind. Er moet duidelijkheid zijn over wat precies wordt verstaan onder woon-werkverkeer. Ik vind het positief dat sommige leerkrachten met de fiets naar school komen en dat daar een vergoeding voor bestaat. Het moet echter duidelijk zijn waar zij precies recht op hebben.

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, de toekenning van de fietsvergoeding in het onderwijs, vanaf 1 januari 2001, wordt geregeld door de omzendbrief van 22 december 2000, in uitvoering van de sectorale sociale programmatie voor 1999 en 2000 van de sector onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap, de zogenaamde CAO V. De omzendbrief is te raadplegen via Edulex.

Gezien het jaarlijkse grote aantal ingediende verklaringen van schuldvordering, mag worden aangenomen dat alle onderwijsinstellingen en centra voor leerlingenbegeleiding het bestaan van de fietsvergoeding kennen.

Ik verwijs ook naar mijn antwoord op de vraag van de heer De Meyer van 9 februari 2001. Uit dit antwoord blijkt dat elke woon-werkverplaatsing in aanmerking komt voor de uitbetaling van de fietsvergoeding. Indien het personeelslid geen aaneengesloten lesopdracht heeft, en zich tussentijds verplaatst van zijn werkplaats naar zijn woonplaats, is dit een woon-werktraject in de zin van de omzendbrief van 22 december 2000.

Vanderpoorten

– *De heer Gilbert Vanleenhove, voorzitter, treedt opnieuw als voorzitter op.*

De instellingshoofden moeten vaststellen in hoeverre het woon-werktraject in de feiten en in normale omstandigheden meer dan één keer per dag wordt afgelegd, en terugbetaald kan worden. Ik weet dat sommige instellingshoofden de uitbetaling van de fietsvergoeding beperken tot éénmaal heen en terug per dag. Het behoort tot de bevoegdheid van het instellingshoofd om na te gaan of voor de uitbetaling van de fietsvergoeding de afgelegde afstanden per fiets meermaals per dag zijn verantwoord.

Er kan moeilijk van de overheid worden verwacht dat alle mogelijke situaties die zich kunnen voordoen in een lijst worden opgesomd. Ik verwacht van elke inrichtende macht of zijn gedelegeerden dat de omzendbrief met een gezonde logica wordt toegepast op de woon-werkverplaatsingen. Zij zijn hiervoor de meest aangewezen personen. De omzendbrief is volgens mij zeer duidelijk.

Schoolgebonden activiteiten zoals personeels- of oudervergaderingen, permanentiedagen en de verplichte aanwezigheid op school tijdens de vakanties, behoren tot het takenpakket van de leerkracht. Dit betekent dat de afgelegde afstanden per fiets kunnen worden beschouwd als woon-werkverkeer, en dus in aanmerking kunnen komen voor de uitbetaling van de fietsvergoeding.

Vermits de vergoeding voor dienstverplaatsingen niet behoort tot de bevoegdheid van het departement Onderwijs, bestaat hierover geen reglementering. De inrichtende macht bepaalt als werkgever zelf het bedrag van de vergoeding. Zij kan hiervoor putten uit de nascholingskredieten. Het is niet mijn bedoeling om de dienstverplaatsingen in het systeem van de fietsvergoeding op te nemen.

De voorzitter : De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers : Mevrouw de minister, u hebt een duidelijk antwoord gegeven. Ik ben er heel tevreden mee.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Dirk De Cock tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over hoogbegaafde kinderen die het zesde leerjaar lager onderwijs overslaan

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer De Cock tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over hoogbegaafde kinderen die het zesde leerjaar lager onderwijs overslaan.

De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, de leden van deze commissie hebben al meermaals kennisgemaakt met de problematiek van hoogbegaafdheid. We weten dat hoogbegaafdheid niet altijd een zegen is.

Hoogbegaafd zijn, werd vroeger aanzien als een luxe, en jammer genoeg is dit nog steeds zo. Het is een begrijpelijke redenering, maar niets is minder waar. Iedereen wil liever meer begaafde dan minder begaafde kinderen. Als je superslim bent, zijn er voor jou geen drempels meer, ligt de toekomst voor je klaar, doorloop je op één been je schoolcarrière en heb je uitzicht op een hoge, goedbetaalde job. Dit zijn de clichés.

Hoogbegaafdheid hoeft geen negatieve ervaringen met zich mee te brengen, maar dikwijls is dit wel het geval. Hoogbegaafde kinderen beschikken over bijzondere capaciteiten die voortvloeien uit hun persoonlijkheidskenmerken. Die bijzondere capaciteiten komen enkel tot hun recht als er een positieve interactie bestaat tussen hun persoonlijkheidskenmerken en hun omgevingsfactoren, het gezin, de vrienden en de school.

Vaak loopt het hier mis. Storingen met de interactie zorgen ervoor dat de verwachte uitzonderlijke prestaties niet worden bereikt. Mevrouw de minister, in deze legislatuur is er gelukkig reeds aandacht geschonken aan deze problematiek. Op het niveau van de school kan een storing ontstaan als de lessen te traag vorderen, en deze kinderen zich beginnen te vervelen. Onderprestatie en demotivatie zijn hiervan vaak het gevolg. Bij jongens ontwikkelt zich vaak agressief gedrag. Meisjes worden snel depressief.

Om dit te vermijden, gebeurt het vaak dat hoogbegaafde kinderen een aantal studiejaren overslaan. Als de hoogbegaafdheid pas laat wordt gedetecteerd, ontstaat een specifieke storing op het niveau van de school, en wordt de kinderen aangeraden

De Cock

het zesde leerjaar over te slaan. Om naar het secundair onderwijs te mogen, moeten kinderen een getuigschrift van het basisonderwijs kunnen voorleggen.

Kinderen die het zesde leerjaar overslaan, beschikken echter niet over dergelijk getuigschrift en worden ingeschreven als vrije leerling. Dit betekent dat de school voor hen geen subsidie ontvangt en dus bereid moet zijn om die kinderen in te schrijven. Die kinderen kunnen wel aan een getuigschrift geraken door deel te nemen aan een examen van de examencommissie. Pas als ze hierin slagen, kunnen ze deelnemen aan de examens van het eerste jaar van het secundair onderwijs. In het tweede jaar van het secundair onderwijs worden ze dan ingeschreven als regelmatige leerling. Als ze niet slagen, kunnen ze het volgende jaar opnieuw deelnemen, maar zolang ze niet geslaagd zijn, blijven ze vrije leerling. Dit houdt in dat er geen echte vrije schoolkeuze is, want de inschrijving als vrije leerling hangt af van de goedheid van de school. Niet elke school is hier toe bereid, aangezien er geen subsidies ontvangen worden voor vrije leerlingen.

De examens van de examencommissie vallen op het einde van het schooljaar, waardoor hoogbegaafde leerlingen die hun zesde leerjaar overslaan, officieel niet kunnen deelnemen aan de examens van het eerste jaar van het middelbaar onderwijs. Ook hier zijn die leerlingen weer afhankelijk van de goedheid van de school. Bovendien hebben deze kinderen dan tweemaal examens op het einde van het schooljaar.

Ook al bewijzen de testen van het CLB dat deze kinderen naar het eerste middelbaar mogen en kunnen gaan zonder het zesde jaar van de basisschool te volgen, toch moeten ze de testen doen van de examencommissie. Dit stuit op onbegrip bij de kinderen en hun familie. Deze storingen in hun dagelijkse leven kunnen en moeten worden vermeden.

Om deze problematiek op te lossen is er maar één aanpassing nodig. Mevrouw de minister, denkt u dat u de regelgeving over vrije en regelmatige leerlingen kunt aanpassen door de hoogbegaafdheidstest van het CLB te laten valoriseren als getuigschrift, zodat de leerlingen die het zesde leerjaar overslaan als regelmatige leerling kunnen worden beschouwd in het middelbaar onderwijs ?

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, ik heb nog een bijkomende vraag. Ik ben verwonderd dat de heer De Cock zegt dat een leerling geen getuigschrift van het lager onderwijs kan krijgen als hij het zesde leerjaar niet heeft gevolgd. Ik dacht dat een school de leerjaren vrij kon inrichten. Het gaat erom de eindtermen te behalen. Mevrouw de minister, klopt dit ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil er de aandacht op vestigen dat ook de klassenraad van het vijfde leerjaar van het lager onderwijs de autonomie heeft om, op basis van het in voldoende mate bereiken van de eindtermen van het basisonderwijs, een getuigschrift basisonderwijs toe te kennen. Uiteraard is een dergelijke vroegtijdige toekenning niet door ouders afdwingbaar.

Een herziening van de toelatingsvoorwaarden tot het secundair onderwijs vanuit het lager onderwijs, zoals momenteel vastgelegd bij besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002, wordt momenteel niet overwogen. Het resultaat van een IQ-test die wordt afgenomen door het CLB, wordt met andere woorden buiten beschouwing gelaten bij toepassing van de respectieve toelatingsvoorwaarden. De vaststelling van hoogbegaafdheid kan inderdaad de verwachting uitlokken naar bepaalde vrijstellingen en/of ingekorte studieduur. Deze situatie doet zich echter niet uitsluitend voor bij de doorstroming van het lager naar het secundair onderwijs, maar kan zich in beginsel op elk leerjarniveau situeren.

Op het vlak van toelatingsvoorwaarden is de eventuele rol van het CLB momenteel steeds van adviserende aard. De toegang tot een bepaald leerjaar of studierichting is vooralsnog grotendeels gebaseerd op een van rechtswege geldende instap, rekening houdend met de vooropleiding van de leerling. In uitzonderlijke gevallen wordt ook de leeftijd als criterium gehanteerd terwijl, zij het zeer geleidelijk, via reglementaire overheidsinitiatieven ook de bevoegdheid van de lokale toelatingsklassenraden wordt verruimd. Het bewegen in de richting van een meer lokaal toelatingsbeleid vergt evenwel, zeker in het onderwijsmilieu, een cultuurwijziging. Uitsluitend via CLB-testen bepaalde toelatings realiseren, zou ongetwijfeld een nog grotere aanpassing vereisen.

Toch ben ik niet ongevoelig voor het doorbreken van het traditioneel toelatingssysteem. In dit ver-

Vanderpoorten

band zijn trouwens in een aantal onderwijsniveaus reeds belangrijke innovaties gebeurd of lopen er experimenten. Ik denk daarbij aan het modulariseren in het beroepssecundair onderwijs en de problematiek van de erkenning van elders verworven competenties en kwalificaties. Inzonderheid voor het secundair onderwijs zullen de bevindingen van deze projecten op termijn uitwijzen of en op welke wijze de bestaande regelgeving moet worden bijgestuurd.

In afwachting blijf ik erbij dat de mogelijkheden tot verkorting van de studieloopbaan en tot studieregularisatie door middel van de examencommissie, een goed alternatief zijn. Vermits het om hoogbegaafde leerlingen gaat, kan het desnoods binnen een kort tijdsbestek afleggen van proeven én voor de examencommissie én op school, bezwaarlijk een hinderpaal zijn.

Het is correct dat de toelating van leerlingen die niet aan de toelatingsvoorwaarden voldoen en derhalve vrije leerlingen zijn, afhangt van de bereidheid van de scholen. Een leerling die onder voorbehoud van regularisatie via de examencommissie als vrije leerling is ingeschreven, wordt wél voor de financiering of subsidiëring verrekend indien hij tijdens het lopende schooljaar slaagt voor bovengenoemde commissie. Een niet gering aantal leerlingen maakt overigens jaarlijks van deze gelegenheid gebruik.

Mijnheer De Cock, de kern van het antwoord heb ik in het begin van mijn uiteenzetting gegeven : de klassenraad kan ook na het vijfde leerjaar beslissen om een getuigschrift van het basisonderwijs te geven.

De voorzitter : De heer De Cock heeft het woord.

De heer Dirk De Cock : Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. De basisscholen, de directies en de klassenraden zijn op dat vlak niet genoeg gebriefd. Ze staan daar nogal weigerachtig tegenover. De betrokkenen zouden moeten worden gesensibiliseerd. Er zou een betere begeleiding moeten zijn van de onderwijzers zodat ze weten dat er een regeling is die kan worden toegepast op hoogbegaafde kinderen, en ze zouden zich iets opener kunnen opstellen. Ik denk dat het uit onwetendheid is dat ze dat niet doen.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer De Cock, het is een goede suggestie om die regelgeving nog eens in herinnering te brengen via bij-

voorbeeld Schooldirect. Ik zal die suggestie overmaken aan de mensen die daar verantwoordelijk voor zijn.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Frans Ramon tot mevrouw Marleen Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende in het buitengewoon secundair onderwijs – opleidingsvorm 3

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Ramon tot mevrouw Vanderpoorten, Vlaams minister van Onderwijs en Vorming, over de problematiek van de opleiding verzorgende in het buitengewoon secundair onderwijs – opleidingsvorm 3.

De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, geachte collega's, in het antwoord dat ik vorige week heb gekregen over deze aangelegenheid, ging het meer over de procedure en de geschiedenis van de evaluatie. Er werd een zeer summiere toelichting gegeven over het advies dat aan de betrokken schooldirecties zou worden gegeven. Minister Vanderpoorten heeft toen aangegeven dat ze dat advies zou willen volgen. Dit zou inhouden dat de opleiding verzorgende in het BUSO – opleidingsvorm 3 zou worden stopgezet.

Dit heeft toch wel een aantal repercussies op de opleiding enerzijds en de leerlingen en de scholen anderzijds. Mevrouw de minister, hoe zit het met die opleiding ? Er zijn misschien al 2 jaar ingevuld. Het derde jaar was misschien al voorbereid. Zou dit inhouden dat het derde jaar van die opleiding niet meer zou worden ingericht ?

Wat zal er gebeuren met de leerlingen ? Kan iemand die aan die opleiding is begonnen, zijn studie voortzetten ? Na de eerste 2 jaren zou de kwalificatiefase beginnen. Wanneer worden de scholen op de hoogte gebracht van de inhoud van de wijzigingen en van wat ze moeten doen ? Daarover bestaat heel wat ongerustheid. De beslissing mag dan wel bekend zijn, dat is echter niet het geval voor het vervolg.

Ik heb ook een vraag over de opleiding logistiek assistent. Vorige keer heb ik gesteld dat die nog

Ramon

geen erkenning zou hebben. Ere wie ere toekomt : ook de heer De Meyer heeft herhaaldelijk gesteld dat dit belangrijk is. Ik krijg nog altijd signalen dat dit nog niet in orde is. Mevrouw de minister, wat is nu de juiste toestand ? Is die zaak in orde, of zitten we in een overgangsfase ?

Ik heb ook verwezen naar andere onderwijsverstrekkers, die misschien ook de opleiding verzorgende aanbieden. Een van de kritieken was dat enkel het BUSO wordt geïmplementeerd. Heeft het besluit dat nu wordt genomen, en dat toch voornamelijk het gevolg is van de inschatting van leerlingen, ook repercussies op de opleidingen die elders worden gegeven aan eventueel hetzelfde doelpubliek ?

Mevrouw de minister, wat het behalen van kwalificatiegetuigschriften betreft, hebt u vorige week aangegeven dat u dacht in de richting van meerdere kwalificaties en één opleiding. Ik heb mijn vraag misschien niet correct gesteld toen ik verwees naar een of meer opleidingsprofielen die dan gelijktijdig kunnen worden gevolgd. U kunt daar nu duidelijkheid over scheppen. Welke mogelijkheden zijn er ? Klopt het dat één getuigschrift van een algemene opleiding kan worden gecombineerd met één van een andere opleiding ?

Het volgende punt laat bij mij een wrang gevoel na. Er werd een nieuwe opleidingsstructuur ingevoerd. Na 2 jaar wordt vastgesteld dat er iets moet gebeuren. De perceptie bij de scholen is dat ze goed bezig zijn. Men zegt me dat de tewerkstellingsresultaten van leerlingen die, laten we dat niet vergeten, het al niet zo gemakkelijk hebben op de arbeidsmarkt, ruim 80 percent bedragen. Iedereen heeft de indruk dat ze het ook goed doen. Plots wordt dan gezegd dat die opleiding te hoog is gegrepen voor die leerlingen. Had men dat niet een beetje vroeger moeten incalculeren ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Mijnheer de voorzitter, ik heb vorige week een voorlopig antwoord gegeven. Mevrouw Arnouts, inspecteur-generaal Secundair Onderwijs, is de voorzitter van de evaluatiecommissie en heeft het hele traject van nabij gevolgd. Zij is het best geplaatst om, gezien de gevoeligheid van het onderwerp, te antwoorden op alle vragen.

Mevrouw Kristien Arnouts : Mijnheer Ramon, ik zal uw eerste en uw tweede vraag samen behande-

len. De evaluatiecommissie heeft een advies geformuleerd aan de minister, die het advies volgt, waarbij wordt gezegd dat de opleiding verzorgende binnen BUSO OV3 niet tot de mogelijkheid behoort van de doorsnee OV3-leerling. Dat impliceert dat de opleiding moet worden afgebouwd binnen het BUSO. De concrete uitwerking daarvan zal gebeuren door een technische commissie. In ieder geval zal erover worden gewaakt dat de rechtszekerheid van die leerlingen is gewaarborgd. Dat betekent dat leerlingen die in dat traject zijn gestapt, op een normale manier hun studie kunnen vervolledigen en een kwalificatiegetuigschrift kunnen halen. De concrete modaliteiten zullen worden uitgewerkt door de technische commissie die nu wordt opgestart. Daarna kan de minister u daar zeer concreet over informeren.

Op dit ogenblik zijn er al heel wat stappen gezet voor de erkenning van de opleiding tot logistiek assistent. Er is nu nog geen duidelijk antwoord op. Het probleem situeert zich bij het feit dat een erkenning voor de rusthuizen bijvoorbeeld een Vlaamse materie is, maar de erkenning van ziekenhuizen is een federale materie. Daarover moeten met het kabinet van federaal minister Demotte nog de laatste concrete afspraken worden gemaakt. Daar is men mee bezig.

Uw vierde vraag reikt eigenlijk verder dan het advies van de evaluatiecommissie. Ik kan er vanuit mijn positie als voorzitter van deze commissie dan ook geen antwoord op geven. Gezien de verstrengde kwalificatie-eisen die vanuit de beroepssector aan die opleiding worden gesteld, sluit ik niet uit dat er op termijn aanpassingen moeten gebeuren.

Een leerling in het BUSO die in een opleiding zit, kan aan het einde van zijn opleiding een kwalificatiegetuigschrift behalen, bijvoorbeeld het kwalificatiegetuigschrift van metselaar. Als een leerling niet slaagt in de volledige opleiding maar deelcompetenties heeft verworven die gekoppeld kunnen worden aan een functie die een zekere erkenning geniet in het werkveld, kan hij daarvoor een kwalificatie krijgen. Voor metselaar kan dat metserdienster worden of voor slagersgast uitbeender bijvoorbeeld. Een leerling die daar ook niet in slaagt, kan een attest krijgen van verworven vaardigheden zodat als een leerling de opleiding verlaat, hij altijd iets in handen heeft waarmee in het werkveld duidelijkheid kan worden geschapen over de competenties waarover hij beschikt.

Uw laatste vraag kunt u wel a posteriori stellen, maar u weet dat de vernieuwde opleiding in het BUSO is gebeurd bij een besluit van juni 2002 met

Arnouts

ingang in september 2002, maar aan het herdenken en herwerken van zo'n opleidingenstructuur is uiteraard een hele periode voorafgegaan. Bijna parallel daarmee is de zorgsector bezig aan het herwerken van het beroepsprofiel en is hij aan een verstrenging van de kwalificaties toegekomen op basis van de noden. Daarom is er een parallelle beweging geweest waar men niet op heeft kunnen anticiperen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mevrouw Arnouts, ik dank u voor uw uitgebreid antwoord. De zorg voor de leerling die u hebt verwoord, is ontzettend belangrijk. Ik vraag me wel af wat er op het getuigschrift zal staan. Zal er 'verzorgende' op staan of iets anders ?

Wat betreft de logistiek assistent, is het toch duidelijk dat de erkenning ervan nog niet is afgerond. Uw antwoord is in tegenspraak met de perceptie die ik had. Ik begrijp de moeilijkheid, maar het is belangrijk te weten dat er nog een aantal gesprekken moeten plaatsvinden.

Het gekwalificeerd uitstromen is een belangrijk element, zij het met een attest, een deelcertificaat of een kwalificatiegetuigschrift. Op die manier kunnen de leerlingen de school verlaten met iets in hun handen.

De voorzitter : Mevrouw Arnouts heeft het woord.

Mevrouw Kristien Arnouts : Zoals ik heb gezegd, zullen de modaliteiten worden uitgewerkt door een technische commissie, maar ik kan u wel iets meer vertellen over de mogelijkheden waaruit men kan kiezen. Het getuigschrift van personenzorg is in ieder geval een erkend getuigschrift en vormt één van de mogelijkheden. Een andere mogelijkheid is

dat deze leerlingen zonder een jaar studieverlies bijvoorbeeld kunnen overstappen naar de opleiding logistiek assistent en dan het getuigschrift logistiek assistent zullen krijgen bij het succesvol voltooien van die opleiding. Het zal afhangen van de fase in de opleiding of het een vervoltraject wordt naar personenzorg of een overstap. Het zal ook afhangen van de keuze die de school maakt.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Wanneer zullen de scholen weten waar ze aan toe zijn ?

De voorzitter : Minister Vanderpoorten heeft het woord.

Minister Marleen Vanderpoorten : Vorige week heeft er een vergadering met de directies plaatsgevonden waar de zaak werd uitgelegd. Het was de bedoeling dat de directies zouden reageren en we daar zeer snel conclusies uit zouden trekken.

Als we het advies meteen volgen, moeten de scholen op heel korte termijn worden ingelicht. Sta me toe eerst de reacties van de directies af te wachten. Daarna, en dat zal eerstdaags gebeuren, zal ik een beslissing nemen over de richting die we zullen uitgaan. Ik zal u daar verder over blijven informeren gezien de betrokkenheid van de commissie bij dit onderwerp.

De voorzitter : Geachte leden, u hebt inmiddels allemaal het advies met betrekking tot de opleiding verzorgende in OV3 in het BUSO gekregen.

Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 16.49 uur.*
